

PRESSITEADE nr 140/24

Luxembourg, 11. september 2024

Üldkohtu otsused kohtuasjades T-635/22 | Fridman jt vs. nõukogu ning T-644/22 | Timchenko ja Timchenko vs. nõukogu

Venemaa vastased majandussanktsioonid: nõukogu on pädev kehtestama deklareerimis- ja koostöökohustusi rahaliste vahendite külmutamise meetmete tõhususe tagamiseks

Sellised kohused on põhjendatud vajadusega nurjata piiravatest meetmetest kõrvalehoidmist hõlbustavad juriidilised ja finantsskeemid

Elena Timchenko, Gennady Timchenko, Mikhail Fridmani, Petr Aveni ja German Khani nimed on kantud nende isikute, üksuste ja asutuste loetellu, kelle suhtes Euroopa Liidu Nõukogu on vastu võtnud piiravad meetmed seoses Venemaa sissetungiga Ukrainasse.

Nõukogu võttis sanktsioonidest kõrvalehoidmist võimaldavate skeemide üha suuremat keerukust arvestades 21. juulil 2022 vastu määruse¹, millega nähakse ette rahaliste vahendite deklareerimise kohustus ja pädevate asutustega koostöö tegemise kohustus. Nende kohustuste täitmata jätmine on samastatav rahaliste vahendite külmutamise meetmetest kõrvalehoidmisega. Konkreetselt on eesmärk nurjata selliste keerukate juriidiliste ja finantsskeemide kasutamine, mis muudavad meetmetest kõrvalehoidmise kui mitte lihtsamaks, siis vähemalt raskendavad liikmesriigi pädevate asutuste jaoks nende rahaliste vahendite ja majandusressursside kindlakstegemist, mille suhtes kohaldatakse piiravaid meetmeid.

Huvitatud isikud esitasid Euroopa Liidu Üldkohtule nõuded tühistada need kohustused, st kohustuse deklareerida oma rahalised vahendid või majandusressursid enne 1. septembrit 2022 ja kohustuse teha koostööd liikmesriikide pädevate asutustega. Nad leidsid, et kuna neid kohustusi ei ole ette nähtud nõukogu poolt ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) valdkonnas vastu võetud otsuses, ei saa neid pidada niisuguse otsuse rakendamiseks vajalikeks meetmeteks. Muu hulgas olid nad seisukohal, et nõukogu määrus kujutab endast võimu kuritarvitamist, kuna kõnealuste kohustuste kehtestamiseks peaks rakendusvolitused olema liikmesriikidel.

Üldkohus jättis hagid tervikuna **rahuldamata**.

Üldkohus tuletas oma otsustes meelde, et liidu õigus võimaldab nõukogul võtta vastu määrusi piiravate meetmete rakendamiseks või jõustamiseks, et tagada nende ühetaoline kohaldamine kõigis liikmesriikides. Liidu õiguses ette nähtud meetmed **ei piirdu hoidumiskohustusega** ning **nõukogu võis kehtestada deklareerimis- ja koostöökohustusi**, isegi kui neid ei ole otsuses, millega need on seotud, sõnaselgelt ette nähtud.

Üldkohus leidis veel, et nõukogu ei asunud liikmesriikide asemele, et otsustada, kuidas piiravaid meetmeid liikmesriikide territooriumil rakendatakse ja seal nende eest karistatakse. Vastupidi, liikmesriigi asutustel on **säilinud pädevus** kindlaks määrata, kas kõrvalehoidmises osalemises seisnev rikkumine ja selle rikkumisega seotud karistused on kriminaal-, tsiviil- või haldusõiguslikku laadi.

MÄRKUS: Tühistamishagiga taotletakse liidu õigusega vastuolus olevate liidu institutsioonide õigusaktide tühistamist. Teatud tingimustel võivad liikmesriigid, Euroopa institutsioonid ja eraõiguslikud isikud esitada Euroopa Kohtule või Üldkohtule tühistamishagi. Kui hagi on põhjendatud, tühistatakse õigusakt. Asjassepuutuv institutsioon peab täitma õiguslünka, mis õigusakti tühistamisega võib tekkida.

MÄRKUS: Üldkohtu lahendi peale võib kahe kuu ja kümne päeva jooksul selle teatavakstegemisest esitada üksnes õigusküsimustes apellatsioonkaebuse Euroopa Kohtule.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Üldkohtule siduv.

Kohtuotsuste ([T-635/22](#) ja [T-644/22](#)) terviktekst ja kokkuvõte, juhul kui see koostatakse, on CURIA veebisaidil alates nende kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Gitte Stadler, ☎ (+352) 4303 3127

Kohtuotsuse kuulutamisest saab pildisalvestisi „[Europe by Satellite](#)“ kaudu ☎ (+32) 2 2964106

Hoiame ühendust!

¹ Nõukogu 21. juuli 2022. aasta [määrus \(EL\) 2022/1273](#), millega muudetakse määrust (EL) nr 269/2014, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Ukraina territoriaalset terviklikkust, suveräänsust ja sõltumatust kahjustava või ohustava tegevusega.